

Codi: 111008

Assignatura: Història de la Filosofia Antiga I

Tipus: Troncal

Crèdits: 6

Cicle: I

Semestre: 1r

Grup: B1

Professor/a: Nemrod Carrasco Nicola

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Llengua: Castellà

Objectius

La base del curs serà l'ambientació històrica del naixement del intel·lectualisme grec i el seu pas a cosmovisió, i a ser una filosofia a partir de Plató. Seguirem un triple itinerari: lògic, a través del recorregut que va des del lógos presocràtic a la dialèctica socràtico-platònica, passant per la subjectivitat lingüística de la sofística; ontològic, seguint la formulació parmenídea de l'ésser-arjé fins a la seva desconstrucció en la sofística; i sapiencial, a través del trànsit des del món del savi (sophós) al del sophistés fins arribar al del philosophos. El curs emmarcarà un imaginari i quedarà emmarcat en unes reflexions epistemològiques i lingüístiques que han de permetre la ubicació històrica d'aquesta problemàtica. Les classes pràctiques consistiran en la lectura del diàleg platònic *Càrmides*

Temari

1. Consideracions preliminars: de la sophía a la philosophía

2. El pensament original (Heraclit-Parmènides): què passa quan diem que hi ha quelcom que és? La pregunta pel tot

El sentit de la pregunta protocolària primera a Grècia. Presència d'un model informulat a Heraclit i Parmènides: arjé, phýsis, pólis i noús.

3. Deconstrucció de l'ésser i lingüisticitat sofística. Il·lustració i post-il·lustració gregues

La consciència lingüístico-subjetiva de la sofística: Desconstrucció de l'ésser. Fragmentació discursiva. La lògica probabilística del "vero similis". Revalorització de la doxa. La via tècnico-epistemològica de la política

4. La filosofia o la reconstrucció platònica de la vida intel·ligible

El tot de l'ensenyament platònic: Una proposta de paideía filosòfica enmig de la pluralitat de sabers que travessen la pólis. El Bé com arjé-télos. El diàleg com a possibilitat

cognoscitiva. Perspectives de la dóxa. La filosofia política com a estratègia del socratisme platònic.

Bibliografia bàsica

1. Fonts

PRESOCRÀTICS. Los filósofos presocráticos. 3 vol. traduccions i comentaris de Conrad Eggers Lan i altres. Gredos, 1978-1980

----. Los filósofos presocráticos. fragments escollits i comentats per G.S Kirk i J.E Raven. Madrid: Gredos. 1994

SOFISTES. Sofistas. Testimonios y fragmentos. Madrid: Gredos. 1996

PLATÓ. Diálogos. 6 vol. Madrid: Gredos [Textos grecs corresponnets: els d'Oxford Classical Texts o Les Belles Lettres]

----. Diàlegs. 17 vol. Barcelona: Fundació Bernat Metge, Ed. Alpha (Col.lecció CGL) [edició incompleta]

2. Bibliografia secundària :

a) Obres de caràcter general

GUTHRIE, W.K.C *Historia de la Filosofía griega*. 6 vol. Madrid. Gredos. [Diversos volums i diverses dates de publicació]

KIRK, G.S y RAVEN, J.E. *Los filósofos presocráticos*. Madrid. Gredos. 1987

MARTÍNEZ MARZOA, F. *Historia de la Filosofía Antigua*. Madrid: Akal. 1995

b) Estudis

Tema 1:

COLLI, G. *El nacimiento de la filosofía*. Barcelona: Tusquets. 1996

COLLI, G. *La sabiduría griega*. Madrid. Trotta. 1994

DODDS, E.R. *Los griegos y lo irracional*. Madrid: Alianza. 1994

LLOYD, G.E.R. *Polaridad y analogía*. Madrid: Taurus. 1987

Tema 2:

BEAUFRET, J. *Parménide. Le Poème*. París: PUF. 1996

GARCÍA CALVO, A. *Lecturas presocráticas*. Zamora: Lucina. 1982

GARCÍA CALVO, A. *Razón común / edición crítica, ordenación, traducción y comentario de los restos del libro de Heraclito / Lecturas presocráticas II*. Zamora: Lucina. 1985

MOURELATOS, P.D. *The route of Parmenides. A study of word, image and argument in the fragments*. Londres. New Haven. 1970

VERNANT, J.P. *Mito y pensamiento en la Grecia antigua*. Barcelona: Ariel. 1983

VIDAL-NAQUET, P. *Economía y sociedad en la Grecia antigua*. Barcelona. Paidós Básica. 1986

Tema 3:

ALEGRE, A. *Los sofistas y Sócrates*, Montesinos, 1985

BIGNONE, E. *Studi sul pensiero antico*, Firenze, 1938

CASSIN, B. *L'effet sophistique*, Paris, Gallimard, 1995

GIANNANTONI, G. *Lezioni socratiche*. Roma: C.N.R. 1996

ISNARDI PARENTE, M. *Sofistica e democrazia antica*, Firenze, 1977

WOLFF, F. *Socrate*. París: PUF. 1985

Tema 4:

ANNAS, J. *An introduction to Plato's Republic*. Oxford. 1992

BRAGUE, R. *Le restant. Supplément aux commentaires du Ménon de Platon*. París. Vrin/Les Belles Lettres. 1978

BRUMBAUGH, R. *Platonic Studies of Greek Philosophy Form, Arts, Gadgets, and Hemlock*. New York. SUNY. 1989

EBERT, TH. *Meinung und Wissen in der Philosophie Platons*. Berlín: 1974

FRIEDLÄNDER, P. *Platón. Verdad del ser y realidad de la vida*. Madrid: tecnos. 1989

KAHN, Ch. H., *Plato and the socratic dialogue*, CUP, 1996

KLEIN, J. *A Commentary on Plato's Meno*. The University of North Carolina Press. 1965

KRÄMER, H. *Platón y los fundamentos de la metafísica*. MonteAvila editores. 1996

MORAVCSICK, J. *Plato on Beauty, Wisdom and the arts*. Nova Jersey: APQ Library of Philosophy, 1982

PAQUET, L. *Platon. La médiation du regard*. Leiden, J.Brill. 1973

PATOCKA, J. *Platón y Europa*. Barcelona: Península. 1991

SALES, J. *Estudis sobre l'ensenyament platònic I*. Barcelona. Anthropos. 1992

THOMAS SCHMID, W. *Plato's Charmides and the Socratic Ideal of Rationality*. New York: Sunny. 1998

Sistema d'avaluació

Examen Final

L'examen de l'assignatura tindrà tres blocs:

- a) Desenvolupar un dels temes proposats
- b) Comentari de text sobre algunes de les lectures del curs
- c) Respondre una pregunta relacionada amb el contingut de les classes pràctiques

Altres qüestions d'interès especial per a l'estudiant